

SOMOGYI ÚJSÁG

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csatolandók
az előfizetési pénsek.
Hirdetések és nyilatko-
kölmények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egész évre . . . 8 kor;
Félévre . . . 4
Negyedévre . . . 2
Egyenlő részletekben
Egyenlő részletekben

Előfizetési díj:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csatolandók
az előfizetési pénsek.
Hirdetések és nyilatko-
kölmények:
Kiosztásokon hirdeté-
ményt nem fogadjunk el.
Kiosztásokat vissza
nem adjuk.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A „Kaposvári Iparoskör” hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Felelős szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

A birtokos középosztály.

Általános a panasz, hogy hazánk-
nak nincsen vagyonos középosztálya.
Seholsem mutatkozik ez a fogatkozás
feltűnőbben, mint a birtokosságnál,
melynek középosztálya nálunk csaknem
teljesen hiányzik.

A múlt század hetvenes éveig
csak dolyfős nemességet és szegény
parasztiságot ismertünk. 48-ig szabad
polgárság és szabad parasztság egyál-
talan nem volt. Az egynehány szabad
királyi város alig nyomott valamit a
latba és a jászok, kunok és hajduk
kiváltságos kerületei mindössze száz
egynehány négyszög mértföldnyi terü-
leten feküdtek.

A többi terület a nemesség kezé-
ben volt, mely csaknem tősgyökeres
magyarokból állott. A parasztság csak
kisebb birtokokkal rendelkezik s ma
sem bir nagyobbakat. Ezzel szemben
a dúsgazdag magyar nemesség szinte

országok fölött uralkodó hatalma áll.
Valamely földbirtokos egy végben
fekvő tagja: uradalom, ez azonban
nem mindig egyértelmű valamely uraság
egész birtokával, sokan különböző vidé-
keken több uradalommal bírván.

Birtok tekintetében tehát a közve-
tetlen ellentétek, országaképpen jelenik
meg Magyarország, vagy apró-cseprő
parasztiság vagy fejedelmi birtokok;
a középosztály gyenge vagy nincs.

1848. megtörte a középnemes
osztályjelentőségét, kiváltsága nincs
többé, adóznia éppen úgy kell, mint
más közönséges embernek és boldog-
nak vallhatja magát, ki jókora adó-
összeget kénytelen fizetni, mert a leg-
többnek birtokából csak igen kevés jut.

A földbirtoknak tehát csak két
szélsőségét találni Magyarországon:
jószágok tengertömegét s aránylag
apró paraszt telkeket. A két szélsőség
közvetítése hiányzik; a magyar mező-
gazdaság sulypontja nem középet,

hanem egészen az egyik oldalon fek-
szik: a nagy javadalmakban. A nagy
javak tulnyomósága következtében egé-
szen sajátos szint ölt a magyar
mezőgazdaság. Bármit gondoljon is a
nyugodt európai ember Magyarországon
földmívelésének elmaradásáról, az ok-
szerű mezőgazdaság épp oly jól áll
Magyarországon, mint Európa bár-
mely országában. A paraszt gazdálko-
dást, igaz, nem lehet eldicserni oksze-
rűsége miatt, de hol van a másképp?
A nagy javadalmakról azonban el lehet
mondani, hogy rajtuk jól folyik a gar-
dálkodás. A sok gazdasági a nagy
uradalmakban oly nagy számu, mező-
gazdaságilag iskolázott személyzetet
képez, minőt másutt nem gyakran ta-
lálni. E szerint abban lehetne keresni
a nagy uradalmak jelentőségét Magyar-
országra nézve, hogy az okszerű mező-
gazdaság tanítójaiként hivatják a népre
hatni. De az állomást sokkal jobban
töltenék be, ha kiterjedésük csekélyebb

T Á R G Z A.

Szeretve... Elhagyatva...*)

Suhan egy szép leány, lepkeként lebben
Játszi kis tündérnél szebben, kecsesebben.
Bájos mosolyával menyorságot épít,
Szavával lelopja a méz édességét.

Suhan a szép asszony, mellette a párja
Cseng-bong, mint gerléé, vidám kacagása
Suttognak édesen... Tán valami álmot?
Szerelmes lepkéről, mely virágra szállott.

Suhan a gyászos hölgy, nincs mellette párja
Járása ingatag... sóhajt bánatába.
Hervadt, halvány virág reszkető kezébe,
Rá néz bánatosan... a könnyű gyűl szép
[szemébe.

Friczike látogatóba megy.

„Mint gondoloz Friczi”, kérdezi a
mama, „ne csináljak ma almás felfújtat,
minőt multkor a nagymamánál ettél?”

Friczike szemei ragyognak, mert a
kis fucska nagy gourmand.

„Oh igen, igen,” kiált föl, „kérem
szépen!”

„Tedd fel hát kalapodot és eredj
Mariskával a nagymamához, kérdezd meg,
hogyan kell az almás felfújtat csinálni, én
már nem tudom pontosan.”

„Oh ereszed el egyedül kedves mamus-
kám,” kéri Friczike. „Hiszen már nagy
vagyok, nemsokára négy éves leszek, nem
kell mindig Mariskával járnom.”

A mama kételkedőleg nézi ficskáját,
ki rövid idő óta nadrágot visel és aszota
saját szemeiben legalább fél méterrel
megnőtt.

„Nincsen messzire,” véli a mama,
„megengedem tehát, csak vigyázz a ko-
osikra!”

„Majd vigyázok,” biztatja Friczike,
„és tudod mit, mamuskám?” folytatja édes
anyja megnyugtatólására, „elviszem az új
botomat is, hogy védekezhessék, ha talán
valami kutya meg akar marni.” Eközben
fenyegetőleg suhintja a levegőben a
gyenge nádpálcáját, veszélyeztetve vele
pizze orroscsúját.

A mama mosolyog; meg van győ-
ződve, hogy Friczike nem fog kihívólag
viselkedni semmiféle komondorral szemben,
hiszen papája nem egyszer bosszankodik
azon, hogy a fucska nagy kertülövel tér

ki az ártatlan pudlikutya vagy szelíd eb
elől. A mama felírta kérdését egy kis
papírszeletre, melyet Fricziké gondosan a
mellényzsebébe rejt és sietve utra késül,
hogy megbízásának eleget tegyen. A
mama merész vállalkozását meghatva
nézi és Mariska, a dada, is érzékenyen
tekint ki reá a mellékszoba ablakából.
Mindketten, a mama és Mariska, örülnek,
hogy a kis fiókó oly öntudatosan és fe-
szesen ballag az utcán mindig újból meg
újból hátrafordul csókot integetni nekik.
Mikor az utcasarkon befordul, a mama
becsukja az ablakot és munkája mellé ül.
„Hogyan fog a nagymama bámulni,
hogy Friczike egyedül jön,” gondolja,
„most éppen ott lehet.” Ekkor halkan
megnyomják a kilincset és belép az ő
kis fia.

„Ej, hát már visszajöttél Friczike?
Nem illik így szaladni,” és fenyegeti az
ujjával.

„Oh nem, mamuskám, tudod, inkább
visszaforodtam. Szörnyű nagy kutya volt
az utcán és a botom se segített volna
ellenre. Látnod, épen itt szalad az ablak
előtt,” és kimutatott egy nyulánk agára,
mely nyugodalmasan bandukolt el az ablak
elől. Így, most már megint mehetek,
ugye jobb volt mamuka, hogy visszajöt-
tem? és gyorsan kifutott az ajtón.

A mama újból kezébe veszi munká-

*) Mutatvány László Arnold legkészelebb meg-
jelenő munkájából.

volna, mert a fennforgó tetemes különbség mellett nem meri a paraszt gazdaságát a nagybirtokosságával párhuzamba állítani. Az ügyek mai állása mellett úgy rémlik a paraszt előtt, mintha terjedelmesebb jószág egyszerűen okszerűséggel járna, mintha mítsem lehetne abból az ő jószágán fogantatosítani, ami nagyobb gazdaságban oly világosan mutatja áldásos következményeit.

A paraszt birtokosságtól tehát értelmiségi foka következtében alig várhatjuk mezőgazdaságunk fölvirágztatását. A középbirtokos osztály el van adósodva, hiányzik a tőkéje, melyvel helyzetén s egyuttal mezőgazdaságunk helyzetén javíthatna. A nagybirtokosság pedig terület tekintetében az országnak csak mintegy tizedrészét képviseli. Bármily okszerűen és czéltudatosan vezeti gazdálkodását, töle egyedül nem várhatjuk mezőgazdaságunk föllendítését.

Ebből következik, hogy a középbirtokos osztályon kell segíteni. Meg kell teremteni a cselekvőképes középosztályt, mindenféle könnyítésekkel lehetővé kell tenni, hogy oly pénzeszközök álljanak rendelkezésükre, melyekkel szomorú viszonyaikon segíthetnek. A parasztgazda inkább követi a középbirtokos példáját a gazdálkodásban, mint a nagy apparatussal dolgozó nagybirtokost és ha az ő helyzetén is könnyítünk, akkor csakhamar ismét lendületnek fog indulni hanyatló mezőgazdaságunk.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt

megújítani szívesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

— **Gyermekgyilkos anya.** Lelketlen módon pusztította el Horváth Anna 21 éves cselédleány, ki Boglárótt Faragó Sándornál szolgált, újszülött csecsemőjét. A szülési fájdalmak egy félreeső helyen lepték meg a cselédleányt, ki gyermekét ott megszülvé, a gödörbe beledobta. Most, 3 hóval a kegyetlen tett elkövetése után, a gödör tisztítása közben a gyermekolt csecsemő teljes felhasználásnak indult holt-tetere előkerült. A csendőrség nyomozásának sikere is volt, mert a gyanúba fogott leány be is vallotta tettét s most a kir. ügyesség büntetőben várja kegyetlen tettére a méltó büntetést.

— **Balaton fürdőhelyeink** öröndetesen épülnek. A husvétii ünnepek alkalmából egész csomó fővárosi kiránduló lepte el a fürdőhelyek mindenikét lakás kibérlése végett. Amint az előzmények is mutatják, igazat kell adnunk azoknak, kik a tömeges építkezés szükségét bangoztatják. Az idén, mintegy feleletül a tavali túlszűfoltásra mindenféle lázas építkezés folyik, hogy a saison idejére már értékesíthetők legyenek a villák. Midőn vizsgáljuk ez építkezést, azonban ama szomorú tapasztalatra jutunk, hogy azok a józslás, az észszerűség feltűnő nélkülözésével folynak. Valódi kalmár szellem nyilatkozik meg mindenütt. Szűk, apró lyukak, szelet bántó germán izü csifrasággal építődnek olyan lengén, hogy bizony azok egynehány év számára épültek és pedig ama reményben, hogy valami laikus vevő nyakán szárad. Különösen meg egy dologra kell a nagy közönség figyelmét felhívni. Több helyütt volt alkalom hallani a mult idény folyamán, hogy a lakások nagy része nedves és a kiadás idejére teszik csak, ahogy a szárazság látszatára. Ezzel csak ártunk és elriasztjuk a Balatonra „egészségért és üdülésért” leendő közönséget. Egyben a majdnem minden körtségben uralkodó vízmizériák is említésre méltók. Talán már felebred a magyar ész és érvényesíti jogát. Mert a Balatonmelléke nemcsak a megye, hanem

az egész ország kincsháza, melyet fejlesztenünk, gyümölcsözőbbé tennünk nemcsak a mi lelki gyönyörűségünkre szolgál, hanem hazafias kötelességünk is.

L. A.

— **Veszélyes !!** A veszélyes gyorsasággal repülő Fonyódra törekvő vicinális egyik II. od osztályu coupe-jában ez a felírás olvasható. Története a következő: Hetenint kétszer szokott Kaposvárra egy illustris fiskális társaság úgy elvégzése végett egyfűtessen berándulni. E kis, kétszerannyit vissza, mint előre való utazásban egyedüli szórakozás a bibliának 32 ájtatos képmen való megnyilvánulásának szorgos forgatása és a színek és figurák kutatása. A héten a „négyesből” a negyedik hiányzott s im a két jelenlevő ismeretlen ur közül az egyik ajánlkozott a fontos hiány betöltésére, ami általános tetszéssel fogadtatott. Az ötödik parasz, akin szemmel láthatólag kifejezésre jutottak a zilált felekezeti állapotok — kibiczként mőködött — előbb csendben, majd egy-egy értelmen fejhez, orrhoz és lábszárhoz való ütögetéssel fejte ki, — jelen van és idegeskedik. Egy recontra felséges pillanatában történt, a kibicz kérdi.

— Mikor is lesz pünkösöd?

— Hogy mikor lesz pünkösöd azt nem tudom, de ha az az ur vereset hi, úgy vágom nyakon, hogy...

A játszma félben maradt és a kibicz nem türelik, mert veszélyes.

— **A jó memoria.** A lengyeltóti jegyzőséghez beállt egy szőlőbéli lakos avvégből, hogy kifizesse a szegényes pénzt, amit olyan embertől szednek, ki nem volt jó katonának.

— Hol az adókönyve kérdi a falu pennája?

— Nincsen.

— Hát akkor mondja meg a házszámát!

— A' meg van — válaszol a magyar s előad egy hatalmas bádogtáblát a bekese aul, melyre fel van írva a házszám meg a gazda neve. — Hát tecozik tunnyi az anyju'om lölkömrre kötötte, hogy délre hon lögyek; De a számot, meg a nevet biz én attól félek, hogy elfeledem. Irnya nem tok, hát ehun nii! Tessék kibötnüni minden tunnyi valót róla!

— **A kántorpróba.** Meghallgattuk a f. hó 3-án próbára összegyűlt kántorokat.

ját, fejét rázva fiacskája tulajdosan nagy elővigyázata miatt. Minő jó, hogy apjuk nincs itthon, mert az bizony az ő kis nyulfiát kegyetlenül kinevette volna. Most majd csak eszesen eszen eljut a nagymamájához. — Am ki közeledik oly sietve a kapuhoz? Mariska kűnn a folyosón meglepetve felkiált és Friczike, most másodszor az érzékeny bucsu után, betoppan a szobába.

„Mama,” mondja ünnepélyesen és aggályos arczokával, „ott lenn a sarkon egy vad tehen áll. Csak ballarád ordítani. Kinyújtja fejét a kapun s az ember, aki vezet, nem bír vele.”

„Az mégis kellemetlen,” mondja a mama, hogy annyi veszélyes állat van az utczen éppen ma, mikor sz én kis bűsöm először tesz egyedül sétát. Nem marad más hátra, mint hogy Mariska veled menjen.”

„Igen, de csak míg a tehen mellett elhaladtunk,” kéri Friczike, akkor aztán forduljon vissza Mariska, megmondhatod neki!”

A kis legény Mariska védelme alatt harmadszor fog bele merész vállalkozásába, miután mamája lelkeire kötötte, hogy azonnal ismét hazajöjjen.

A megvadult tehen, még ugyanazon a helyen áll. Kocsiba van fogva és malmában néha-néha egy kérdés „müh”-kiáltást

hallat mire azonban hiába vár választ. Friczike figyelmezteti Mariskát a tehen szokatlan nagy szarvaira s mikor a veszélyes állat mellett elhaladt és biztonságban van, elszalad és végre elérí nagymamája házáat. Hangosan kopog az ajtón és kipirult arczal meg regyogó szemekkel büszkén lép nagymamája elé.

„Ah, szép, hogy meglátogatsz, Friczike,” üdvözlí a nagymama. „Kűnn van Mariska?”

Friczike nagy méltósággal rázza szőke fejcsökéjét. „Nem, nincs kűnn. Mama levéllel küldött hozzád.” Ügyetlen ujjacskáit hiába kísérleteznek, hogy a papírszeletet szűk mellényzsebéből kizsedje.

„Egészen egyedül jött az én kis Friczikém!” kiált föl meglepetve a nagymama. „Ilyen nagy legény már?” teszi hozzá bámulva. Nos, ha már egyedül tud eljönni, ezental gyakrabban fog meglátogatni; mennyire örülök ezen!”

„Igen, de most megint el kell menem,” válaszol fontoskodva Friczike, kinek végre sikerült a kis papírszeletet meglehetősen összegyűrve zsebéből kihuzni. „Mamuka különösen megparancsolta.” Ezzel odanyújtja nagymamájának a „levelet” s a nagymama pápaszemét keresi, hogy elolvashassa.

Nem lesz olyan sietős, hadd olvassom el előbb a levelet!”

De Ericzike nem várhat már, haza kell sietni elmesélni, milyen jól végezte megbízását. Mielőtt még a nagymama felvette volna a pápaszemét, Friczike már az ablak előtt elrohan; nagy megnyugtatósára észrevette, hogy a tehen feje eltűnt a kapualjából, amelyből olyan fenyegetőleg nyult ki még az imént.

„Ez derék, Friczike, hogy azonnal visszajöttél,” mondja a mama, legfőbb ideje, hogy az almatelfujtat elkészítsük. Hol a czédula?”

„A nagymamánál van, hát hol legyen?” válaszol Friczike a sértett ártatlanság hangján ilyen furcsa kérdésre. „Hiszen neki kellett átadnom, nemde, mamuskám?”

„De csak azért, hogy megírja rá a választ,” mondja bosszusan a mama. „Most még mindig nem tudom, hogyan kell a felfujtat csinálni.”

„Akkor Mariskának kell elmenni, hogy megkérdezze,” nyilváníti ki Friczike felette sértett hangon, hogy fáradósága olyan kevés elismerésre talál. „Még egyszer nem tehetem meg ezt a hosszú utat.”

Es első önálló kirándulásától egészen kimerülve leroskad gyermekszékébe, hogy kipihenje magát babérjain.

K. G.

Károkért a társaság 1901-ben 27,945.284 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta a károk fejében 716.540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget* fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133.470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022.487 korona 99 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3.379.624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyancsak az évi nyereségből kihalított 350.000 korona, 10,402.487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeket kívül fennáll még egy 160.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsa.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről 190,319,427 korona 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 31,870.290 kor. 66 fill.

2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 17,799.821 korona 32 fillér.

3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2,467.253 korona 17 fillér.

4. Értékpapírok 122,468.568 korona 59 fillér.

5. Tárca váltók 1,140.190 korona 42 fillér.

6. A részvényesek biztosított adólevelei 7,350.000 korona.

7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelesei, a hitelezők követeléseinek levonásával 7,223.302 korona 95 fillér.

Összesen: 190,319.427 kor. 11 fill.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Termeljünk borsót.

A zöldség conservek ez ideig kizárólag külföldről kerültek hozzánk s ezen árunkért jelentékeny összeggel adóznak a külföldnek. Legujabban azonban hazánkban is Kecskeméten létesült egy zöldség-konzerv gyár és így hazafiúi kötelességet teljesítünk, a midőn conserv szükségleteinket ezen gyárból szerezzük be, direct vagy indirect módon. Ezáltal nemcsak a hazai ipar fellendítésére tesszük meg azt a mit megtenni kötelességünk, de közvetve mezőgazdaságunk jövedelmezőségét is fokozzuk, mert ezen gyár teljesen hazai nyersterményeket dolgoztat fel és pedig olyan nyers terményeket, melyeknek termése kétségen kívül leghasznosabb. A többi között igen nagy mennyiségű borsót igényel ez a gyár a melynek termelésére a következőket mondjuk el.

A borsónak inkább száraz, mint nedves talaj kell, de homokos és agyagos talajon is jól megterem, ha az elegendő hőmérsékletben van és kellőleg meg lett művelve. A művelés őszi mély szántásból és tavaszi gruberezésből áll. Vetés ideje márczius és április. A késői fagy ártalmas voltára való tekintettel talákorán nem jó ültetni. Ültetése sorban történik 5—6 cz.-es lyukakban a melyek mindenképen 4—6 szem mag helyezendő el. A lyukak sorban sorhuzó után készitendő a mely sorok egymástól fekváltva 25, 35 czm.-re legyenek. A lyukak egymástól távolsága pedig legyen a sorban 30 cz. A mag mennyisége annak jóságától függ. A con-

servgyár termelőit maga látja el vetőmaggal; egy hold földre körülbelül 30 kg. vetőmag szükségeltetik. Nem szabad ugyanis nagyon sűrűn vetni, különben a hüvelyképződés hiányos lesz.

Az első kapálás akkor eszközölendő, mikor a növények 10 czm. magasságot érnek el. Ez alkalommal a növényeket olyan módon kell földdel körülvenni, miként az a kukoricánál történik. Egy-két héttel később a növények kikarózkodók 1—1 5 méter magas ágak karókkal, vagy rőzsekkal.

Ha a talaj sovány, ajánlatos az ültetőkör kevés műtrágyát a lyukakba tenni. Istállótrágya használatát nem lehet ajánlani, frissen trágyázott földbe pedig nem is szabad vetni. Kísérletek bizonyítják, hogy a borsótermés legnagyobb lesz abban az esetben, ha egy katasztrális holdra 320 kg. szuperfoszfát és 110 kg. klórkálium vagy e helyett kénsavas káli adatik. Legnagyobb ellensége a borsónak a gyom, különösen kezdetben, miért is gyomlálására és tisztántartására igen nagy gond fordítandó.

A borsónak ugyanazon talajra csak mindenik 3-ik 4-ik évben szabad kerülni. Erre igen nagy gondot kell fordítanunk, mert a sikernek egyik legfontosabb tényezője éppen a hely változtatás. A borsó magas termésátlagával és magas piaci árával igen jövedelmező, miért is melegen ajánljuk gazdátársainknak, tegyenek ez irányban kísérleteket.

32. sz.

1902. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A marczalij kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Mayer Ignác marczalij lakos végrehajtatának Kernyak Anna férj. Takács Jánosné nemes-dédi lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében a kaposvári kir. törvényszék illetve a marczalij kir. jbiróság területén fekvő végrehajtást szenvedettnek a nemes-dédi 1192. sz. tjkyben A f alatt felvett 375. hrsz. (ház, udvar, kert),

ingatlanból való illetősége 1040 kikiáltási árban 1902. évi május hó 1-5 napjának délelőtti 10 órájakor Nemes-Déd község házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1) Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérletet senki sem ténne, az árverésbe kiúzóit bírtok szükség esetén, a kikiáltási árnál alul is eladni fog.

2) Árverezni kívénok tartoznak az ingatlanok becsértésnek 10%-át vagyis 104 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3588. szám alatt kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Marczalij, 1902. évi január hó 8-án.

A kir. jbiróság, mint tkönyvi hatóság

GÖNCZY, kir. albiró.

Vállalkozók és építésszek figyelmébe! Az Országos Pályázati Közlöny szállításokra, építkezésekre kiirt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rökk-Szilárd-utca 27. sz.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitérő izdek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

Éljen!



Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható: Kaposváron: Babochay Kálmán, Kellauer Gábor Szabados Imre gyógyszer-tárakban. Barcsen: Kohut Sámuel gyógyszer-tárakban. Barcstelepen: Schön Richárd gyógyszer-tárakban. Szigetváron: Salamon Gy. örökösai, Vasy Sándor gyógyszer-tárakban. Bogláron: Erdős Jenő gyógyszer-tárakban. Dubinewicz Testvérek drogueria Kaposvár.

20—30

Volt alkalmunk egy valóban művészi orgonajátékban és néhány igazán szép hangban gyönyörködni. Az orgonaművész a nagybecskereki Sámson György volt s a kik hallották, sokáig nem fogják elfelejteni. Az összes pályázók között leggyengébb orgonistának az ozorai Takács Pius, a ki azonban olyan szépen énekelt, hogy még azt is csaknem hajlandók vagyunk neki megbocsátani. Ezen a próbán fényesen bebizonyult az is, hogy milyen nagy baj, ha a jó orgonistánál hiányzik a jó hang, vagy a jó hang mellől a jó orgonajáték! Különös érdekes volt a szegárdi Kecskés Elek éneke, a ki meg erőteljes, de azért mégis meleg, megható hangjával azt bizonyította be, hogy a jó hanganyagot a művészi előadás kétszeres értékűvé teszi. Ő kapta még a próbán a legelső s legzajosabb éljenzt is. Kecskés különben, mint halljuk, nagy népszerűségnek örvend Szegárdon is. Kerna-gya két dalárdának s közöttük egyik éppen a híres, sok díjat nyert szegárdi dalárda, gimnáziumi énektanár és lelke minden zenével összekötött mulatságnak. Ezekon kívül fizetett munkatársa több fővárosi és vidéki lapnak és szakfolyóiratnak.

A pályázók közül kiváltak még: az alábbi Fehér testvérek szép hangjukkal, a fiatal Kutor kellemes, sima orgonajátékával, a kanizsai Muzsa és még egy, a kinek nevét elfeledték megmondani.

A kántorpróba vezetésére nézve, nem mulasztottuk el, hogy megjegyzéseinket el ne mondjuk. Kaposvárra olyan kántor kell, kinek erőteljes hangja van, a mely lyel a népet vezetni tudja, de egyúttal kellemes is, a melylyel a zeneileg képzett fillet is, a melylyel a híveket ájtatosságra buzdítja. Ebben a tekintetben sikerült volt a rendezés, bár — mint halljuk — a kótáknak némelyek lehetetlenné akarták tenni a helyes bírálatot. Nem volt azon ban szerezés az a gondolat, hogy kótáról játszottak előjátékokat, mert egyik könnyű, a másik jóval nehezebb, egyik dallamos, a másik üres, semmitmondó részleteket kapott lejtású czéljából s egészen olyan színzete volt a dolognak, mintha egyik-másiknak kedvezni akartak volna.

Nem mondjuk, hogy teljesen úgy volt, de a színezetet tagadni nem lehet. Egyáltalán fölösleges dolog volt ez, mert egy jó zenész nélkül is megtudja itélni, hogy valaki otthon van-e az orgonán. Többeknek sértette is önértékét ez a gyerekes vizsga, s néhány jó zenész hírében álló kántor ki kérvényét be is adta, jelenléte dacára se lépett fel e miatt. Sokkal okosabb lett volna modulációkat próbálni velük, ha már egyszer próbálni akartak az orgonán is.

Hallomásunk szerint még egy próbát terveznek a hat legjobbnak talált kántorral. Ez minden esetre kíváncsúnak volna a pontosabb összehasonlítás végett is.

— **A balatoni gőzhajótársaság** a mint ériesülünk beszűntette a személy szállítást azért, mert az állam Somogy és Zala megye megvonták tőle a szokásos évi subvensziót. Jóllehet már eddigi is sok volt a panasz a szállítás drágasága folytán, mennyivel fokozottabb mértékben tör elő most midőn annak teljes beszűntetéséről hallunk. Azt hisszük idején való lenne a szükséges intézkedések megtétele, hogy már egyszer megszűnjék ez a viaszás állapot.

— **Érdekes lelet.** Hegyessy János szigetvári főszolgabíró, domolosi földbirtokos szülőjében a munkások a mult hét folyamán ásás közben egy 3 öl hosszúságú teljeseleg ismeretlen csontvázat találtak. Tekintve, hogy a vidéken már több ízben akadtak egyéb érdekes régiségekre, nem volna kár e vidéken szorgosabb ásatásokat eszközölni.

— **Leiketlen kereskedő.** Schön Lipót homokszentgyörgyi kereskedő a nála alkalmazásban lévő 15 éves Horváth János bécei születésű tanonczot valami haszonlatansággért mérő lécczel oly súlyosan megverte, hogy a segítségért a község házához szaladó fia az ütések következtében holtan rogyott össze. A vadállatias kereskedőt a nagy-átádi kir. járásbíróság letartóztatta.

— **Hűtlen cseléd.** Kupi Magdolna cselédleány Kunder Antal görögugali kores-márosnál a mult héten gazdája távollétében összecsomagolva a mi kezéigébe esett s illa berek, bucsu nélkül Nagy-Kanizsára utazott. A csendőrség körözi a hűtlen cselédleányt.

— **Nyomavesztett.** Ligaeski Ádám kadarkuti lakos mostoha fia Slovenszki Ferencz még a mult hó 27-én eltávozott mostoha szülői házából s azóta nyomavesztett.

— **Véres szurkálás.** F. évi márczius 31-én este a szigetvári sorompó vendéglőben a szálló edes nedfőjétől buzduló Krivanek József cipész segéd biciklét ragadva az ott lévő és mit sem sejtő Csordás György borbély segédét megszurta. A segítségre érkező csendőrök csak nehezen tudták megfékezni a duhajkodó Krivanekot.

— **Az ipar csodája** mindig az volt, ha az ipartermek oly olcsó árban kerül forgalomba, hogy az feltűnést kelt. Egy ilyen csodát teremt meg mostan Lichtmann Sándor posztókvitelt osztálya, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 12/X. szám, azzal, hogy 3 frt 50 krajczárért szétküld az ország bármely részébe a legnagyobb férfi-öltönyre elegendő 3 méter 20 ctm. tavaszi divat cheviott-szővetet, drapp, barna, szürke, zöld, fekete és sötétkék színben és 5 forintért finom fekete és sötétkék posztót vagy barna, fekete és sötétkék kamgarn szövetet. Ezt a szinte bízhetetlen olcsó árt úgy tudta megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége, majd minden készletét adta el neki oly olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítás költséget. Nem félrevezetés az, hogy ily olcsó árban szétküld 3 méter 20 ctm. férfi-ruhaszővetet, melynek minden egyes darabja válogatott minőségű és divatos mintájú, a mit bizonyít, hogy rövid 5 nap alatt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből. Ajánlatos tehát a nagy közönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen meg ezen szövetekből néhány öltönyre való, mert ilyen olcsó árban csak rövid ideig szállít egy férfi-öltönyt kiadó 3 méter 20 ctm. szövetet. Megrendeléseket szíveskedjek minél sürgősebben eszközölni, mert nem lehetetlen, hogy készlete a közeli napokban el fog fogyni. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl. Postaróvidsége és a nagy számban érkező megrendelésekre való tekintettel nem küldhet.

— **Földes féle Margit-crém.** Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-crém az összes szépipőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arczot fűdit, fiatalít, finomít. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ránczokat és egyéb borbajt eltávolít. Minden hölgynek nélkülözhetetlen. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér, puder (53 színben) 1.20 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszer-tárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

K ö z g a z d a s á g.

— **Az Első Leánykihasználati Egyesület** m. sz. f. é. márczius 25-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Amint a fontosabb mérlegtelekekből és a jelentésből kitűnik, az 1901-ik kezelési

év, dacára az általános uralkodó kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak, úgy tekintettel a tagok gyarapodására, valamint pénzügyi tekintetben eredményesnek mutatkozik. Új beiratkozás volt 13,359 jutalékra. Nász-jutalék fejében kifizetett 630,266 korona 21 fillért. A díjtartalék 1,568,981 koronára növeltetett és immár 6,939,367 korona 79 fillérre rug. A többi alapszabályszerű cizmeknek (Nászjutalékfelemlési tartalék. Külön tartalék, Hivatalnok nyugdíjalap stb.) 168,720 korona 48 fillér utaltatott át. A díjbevitel 2,166,496 korona 81 fillért, a kamat- és házberjvédelem 308,021 kor. 90 fillért mutat ki. A mérleg 7,874,335.14 korona vagyonállományt állapít meg, mely következő feltételekben nyeri fedezetét: Értékpapírok szelvény kamatokkal (koronajáradék, fővárosi kölcsön és 4/1 százálekos elsőrendű záloglevelek) 3,392,054.66 korona, takarékbetétek 2,054,025.12 korona, intézeti házak 15,108.18 korona leírása után 1,495,741.20 korona, kötvénykölcsönök 320,736.96 korona, nyugdíjalap tartalékbe-tét 83,500.40 korona, díjhátralék 428,869.54 korona, pénzkészlet 91,407.25 korona. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vételt és Krisztinkovics Béla és dr. Braun Fülöp ügyvédek indítványára az öszigaz-gatóságnak köszönet és elismerés szavazat-tik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesíté-sére kiküldettek: Chitz Herman és Rátfay Károly. A felügyelő-bizottságha egy év tartamára újból megválasztottak a volt felügyelő bizottsági tagok. Miután az elnök még e hónap 20-án dr. Stambberger Ferencz klr. közgyűlés jelenlétében nyolcz díjmentes nyereményköltvény a D. osztályból történt kisorsolásának eredményét kihirdette, be-rekesztett a közgyűlés. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 2281. alap-könyvszám özv. Doge Vilmosné, Budapest 3663. alapkönyvszám Fleischer Vilmos, Budapest 1652. alapkönyvszám Bizón János, Mohács. 2896. alapkönyvszám dr. Hoffner Elekne, Mosony. 5378. alapkönyvszám dr. Spallensku János, Kisjenő. 60136. alapkönyv-szám Kovarik Antal, Komárom. 6196. alap-könyvszám Kulko Stefán, Zágráb. 3883. alapkönyvszám Papo Ábrám, Szerajevó. Minden kisorsolt alapkönyvszám után a kedvezményezettnek egy 1000—1000 koronáról szóló díjmentes nyereményköltvény kiszolgáltatik.

A Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali.)

f. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlé-sén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látnak, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki, és az év folya-mán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjartaléka 12,664.410 korona 50 fillérrel 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágha a díjbevitel 11,890,311.770 korona biztosítási összeg után 19 179 387 korona 41 fillér volt, miből 8,453,497 korona 20 fillér viszontbiztosításra fordítottatott úgy, hogy a tisztadíjbevitel 10,725,890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267,495 korona 05 fillér mint díjtaralék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevitel 67.76%-át teszi ki. A jövő évek-ben esedékessé váló díjkielevezvények ösz-szege 80,231.416 korona 02 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágha a díj-bevitel kitett 4,937.050 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,197 096 korona 58 fillérre rugott.

A betörésselapás elleni biztosítási ágha a díjbevitel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Eladás vétel és bérlet legeredményesebb, ha az Országos Pályázati Közlönyben hirdettetik, mely Közlöny az ipar, kereskedelem, mező- és erdőgazdaság összes köreibben közközzen forog Mérsékelt hirdetési díjszabás. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal, Budapest, Rökk-Szilárd-u. 27. szám.

!! Tavaszi Sportcikkék !!

Lawn-Tennis,

Football

Ping-Pong.



Kerékpározó, uszó, utazó valamint lovagló sportcikkékről megjelent legújabb képes árjegyzékemet kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Schottola Ernő

Budapecsten, VI., Andrassy-ut Fonciere palota.

Szőlőoltványok

szokványminőségben
A legkiválóbb 42 bor- és csemege-
fajokban fajtisztán, teljes jótál-
lással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek há-
rom évi törlesztésre is adatik.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sö-
vénynövény. Ez az egyedüli, melyből
oly örökös kerítés nevelhető pár év
alatt, rendkívül csekély kiadással, me-
lyen nemhogy ember, de semmitéle
állat, még az apró nyulak sem batol-
hatnak at. Minden rendeléshez raj-
zokkal ellátott útítetési és kezelési
utasítás mellékeltek. Ezer csemete
elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Óriási jóvedelmet biz-
tosító voltánál fogva,
ennek tenyésztése szá-
mos, gazdaságban az
utóbbi időben rendki-
vül elterjedt.

Diócsemeték,
Színes fényomatú fodorjegyzék in-
gyen és bérmentve küldetik minden
rendelési kötelezettség nélkül. Az ár-
jegyzésen kívül még egy olyan köny-
vet kap ezzel, ki azt címére ingyen
és bérmentve küldetni kéri, mely nin-
osen az a ház, vagy család, a hol annak
tartalmát haszna ne fordítanak, váro-
son, falun, pusztán, gazdag vagy sze-
gény családnál egyaránt. Így még
azoknak is igen érdekeben áll, kik
rendelni semmit nem akarnak,
mert benne számos oly közlemények
foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy
szolgálatot tesznek. Cím.

„Ermelléki első szőlőolt-
vány-telep“ Nagy Gábor,
Nagy-Kágya, up. Székely-
hid.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

e lap

kiadóhivatalánál.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

Budapecst, V., Dorottya-utca 10. szám.

a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító társaság mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésslopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen bizto-
sító társaság“ számára.

A kaposvári főügynökség: **Kemény B. és Fiai.**

VIZGYÓGYINTÉZET és SANATORIUM POZSONY. (Cottage).

Gyógyfürdő, gyógykezelés, szanatórium. 300 kényelmes szoba, 100 ággyal. Gyógyfürdő, gyógykezelés, szanatórium. 300 kényelmes szoba, 100 ággyal.

Lammingene hajfestő szer

OSAN

RÓZSATEJ

Dr. J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

SCHWANHAÜSSER irodai cikkek

RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK

SCHWANHAÜSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

PFAU COGNAC A LEGJOBB

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

Budapest, V., Váci-körút 18.

NEW-YORK kávéház

Budapest, V., Váci-körút 18.

28 ÉV ÓTA!

MAUTHNERÖN

BUDAPEST

HOTEL PARIS SZALLODA

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 84.

The Freshams

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

Dr. Kovács KÉZPASZTA

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

JENCS-féle

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

ZOLTÁN BÉLA

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

BRÄUSWETTER János

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

LE DÉLICE

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

„Le Délice”

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

Szivattyúk és Mérlegek

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

LE DÉLICE

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

„Le Délice”

BUDAPEST, VI., Váci-körút 25.

SANTAL EGER